

Fire, Water and Wilderness

Parasha Bemidbar

1 Bemidbar - ch. 1

¹ **H**ASHEM spoke to Moses in the Wilderness of Sinai, in the Tent of Meeting, on the first of the second month, in the second year after their exodus from the land of Egypt, saying:
² "Take a census of the entire assembly of the Children of Israel according to their families, according to their fathers' household, by number of the names, every male according to their head count. ³ From twenty years of age and up — everyone who goes out to the legion in Israel — you shall count them according to their legions, you and Aaron. ⁴ And with you shall be one man from each tribe; a man who is a leader of his father's household.

3 The Torah was given accompanied by three things: with fire, with water, and in the wilderness...
 (Bemidbar Rabbah 1:7)

2 נתיבא

וידבר ה' אל משה במדבר סיני. במדרש דרשו חז"ל ע"ז (במ"ד א), למה במדבר, מכאן שנו חכמים בג' דברים ניתנה התורה באש ובמים ובמדבר. באש מנין (שמות יט) והר סיני עשן כולו וגו', ובמים מנין שנא' (שופטים ה) גם שמים נטפו גם עבים נטפו מים. ובמדבר מנין וידבר ה' אל משה במדבר סיני וכו'. דבר אחר, כל מי שאינו עושה עצמו כמדבר הפקר אינו יכול לקנות את התורה והחכמה, לכך נאמר במדבר סיני.

4 Bemidbar - ch. 2

¹⁴ HASHEM spoke to Moses in the Wilderness of Sinai, saying, ¹⁵ "Count the sons of Levi according to their fathers' household, according to their families, every male from one month of age and up shall you count them." ¹⁶ Moses counted them according to the word of HASHEM, as he had been commanded.

5 Artscroll - Stone Chumash

The Midrash (*Bamidbar Rabbah* 3:7) offers the following concept. The Levite infants surely did not participate in guarding the Sanctuary; to the contrary, they themselves needed protection. Rather, God wished to reward the Levites greatly for their loyal service, so when they became thirty years old and began to serve in the Sanctuary, God considered it as if they had indeed served from the age of one month, and He rewarded them accordingly. Similarly, the prophet Samuel is credited with judging Israel all the days of his life (*1 Samuel* 7:15), although he was a judge for only ten of his fifty-two years. Nevertheless, [because of his lifelong dedication] he was rewarded as if he had actually judged the people all of his life.

Shem Mishmuel (Translated) - R. Belovski

After each tribe has been counted, the Torah continues with a description of the degalim, the banners under which each of them encamped. There were four encampments, each containing three tribes, and each degel stopped at its designated place when the people were instructed to encamp. We have learned to consider no detail as arbitrary. If so, what was the function of this formation?

7

When God revealed Himself on Har Sinai, twenty-two myriads of angels came down with Him...and all of them were arranged in degalim [encampments]...Once Yisrael saw them in their degalim, they began to desire to be encamped in degalim. They said, "If only we could be made into degalim like them."...God said to them, "Regarding that which you desire — to be in degalim — by your lives, I shall fulfill your request."...Immediately, God made them known to klal Yisrael, and He said to Moshe, "Make degalim for them, as they desired."

(Bemidbar Rabbah 2:3)

ויש לבאר ענין ג' דברים אלו אשר מידבר שבהם ניתנה תורה, שהם מצד אחד יסודות וכותות השומאה ותפקידו של יהודי להכניס בקדושה שעי"ז יזכה לקבל התורה. אשר בצד השומאה הוא כח היצירה הבורע כאשר ומפתחו לתאוות רעות ולמדות רעות. ועליו להכניס כח האש בקדושה בהתלהבות דקדושה, באשר התורה שהלא כח דברי כאשר נאם ה', ובאשר של התלהבות בעבודת ה', שאו הבלא מפיך הבלא ואשר אוכלה אשר, אשר התורה והקדושה שורפת את כל אשר השומאה והתאוות.

הסיבה לרפיון זה, כי נמצא באדם כח "ההסתפקות", להסתפק כמה שיש לו ולא לדורש ולשאוף להשיג דברים נוספים, וכח ההסתפקות נחוץ מאוד לצורך עבודתו הרוחנית, שעליו להסתפק בדברים גשמיים כמה שיש בידו, ולא ואנו הופכים את הקערה על פיה ומנצלים כח ההסתפקות בדברים רוחניים. לאחר חג השבועות שעסקנו בתורה כל הלילה, די לנו בכך, ודומה בעינינו שכבר הגענו לתכלית, ומסתפקים אנו בזה, ומשרה ניכר הרפיון אצלנו לאחר יום מתן תורה, וכמו כן יש לראות תכונה זאת בכל מהלך עבודתו הרוחנית, יש הלומדים בהתמדה בשעות הלילה ואחר כך מוללים בתפילת השחרית בישיבה, שכיון שלמדו היטב בערב מסתפקים המה בכך ואינם מבקשים שלימות אף בתפילה, וקשה מאוד למצוא מי שעסקו בתורה בהתמדה וגי"כ יגע בהשגת יראת שמים, וכן להיפך אלו שמשקיעים מאמץ בעבודת התפילה מתרשלים בלימוד התורה.

11 היא דרכה של הנפש לא להסתפק כמה שיש בידו אלא לשאוף להשגת השלימות בכל השטחים שיכול לרכוש לעצמו, כי הנפש אינו שבע מפני שהוא חלק אלוך ממעל ולכן חי בהרגשת רעבון תמידית, והיינו דאמר דוד המעיה (תהילים סג ב) "נכספה וגם כלתה נפשי לחצרות ד' צמאה לך נפשי כמה לך בשרי בארץ ציה ועיף בלי מים". כן צריך להיות הרגשתו של בעל הנפש, שאיפה מתמדת ללא תכלית. טעם נוסף לתכונה זו, מפני שאין לנו מושג כלל בנצחיות העולם הבא, וחיים אנו חיים פשוטים ואין לנו אלא מה שענינו רואת. בשעה שיעמיק הבנתו במהות העוה"ב וידע וכיר בגדלות השיית ויבין מציאותו של הנצח. הרי לא יתכן שיסתפק במועט כי יבין ממילא שאין גבול לאשר ביכולתו לזכות, וכל מניעה קלה בעבודתו תמנע מאתו גדול השכר שיעמוד בפניו.

Stem Michael

13 Just as we saw that the banner enables people to join together in a physical sense, so too, in a more spiritual sense the degel refers to attachment and the bond of love, indicating a constant, loving relationship with God. We may now understand what is meant by the Midrash when it describes Klal Yisrael as wanting to emulate the degel of the angels. Angels are not subject to the vicissitudes of human life and are thus able to enjoy a continuous, high-level relationship with God. Yisrael admired this greatly and asked God if they could also maintain such a relationship. Even while they toiled in the normal physical activities of day-to-day life, they wanted to remain close to God, without ever allowing the physical nature of their lives to impede or cloud that relationship.

15 והיינו דאמרינן בחז"ל "מלמד שכל אחד ואחד נכזה מחופתו של חברו" (בבא בתרא עה). וראה במסילת שירים (פרק ד) שביאר דאיירי בצדיקים, דכיון שראה גבי חברו איזה פרט ומעלה נוספת, וידע ויבין שההבדל בין כל מעלה ומעלה גדול מאוד, לכן כביכול יתקנא בחלק חברו, לו היה יסוד זה ברור לנו לא היה שייך כלל למצוא אצלנו מדת ההסתפקות ברוחניות, כי הסיבה להסתפקות היא משום שאינו מרגיש את ההבדל בין חלק רב למועט ודומה בעיניו שכל החלקים שרים.

המרגלים, נמצא שעבור רגע קטן של הפרש מועט בין שבט לוי לשאר השבטים, זכו ושכרם רב לאין שיעור.

17 "מבן חודש ומעלה תפקדם וכי מבן חודש יכולים לשמור אהל מועד הרי הוא עצמו מבקש למי שישמרנו ולמה הוא מונה מבן חודש שיהיו מקבלים שכר ובאים עד שהם מבן חודש, חזינן מהכא גדול חביבותם של שבט לוי גבי הקב"ה שמשפיע עליהם שפע שכר וחביבות עד בלי די ואפילו כמה שאינו מגיע להם גי"כ מקבלים ע"ז שכר, וכ"ז נגדר מחמת עמידתם במבחן בעת חטא העגל.

תכונה זאת בנוגע לעבודה הרוחנית מהוה הוכחה ברורה שעבודתנו אינה נובעת מכוחות הנפש, כי תכונת הנפש שלעולם אינו שבע רצון כמה שיש בידו וכנאמר (קהלת א ח) "וגם הנפש לא תמלא" כשם שהנחלים הולכים אל הים והים אינו מלא כן אף הנפש לא תמלא, וע"כ שעבודתנו קשורה רק בחומר ולכן מסתפקים אנו במועט ויש לראות זאת בעליל יש רבים שלמדו תורה בנעורם ויצאו לעולם המעשה, וכשהגני פוגשם ושואלם לעבודתם הרוחנית, משיבים ואומרים שעוסקים בתורה בש"ק וטוב להם בכך, ומה בנוגע ליתר עבודת האדם, בתפילה ומוסר, מדות ויראת שמים, בהם אינם נוגעים כלל, ומ"ם דומה בעיניהם כי השלימו עבודתם הרוחנית שאלו בעת שעבודתו נובעת מכח הנפש אין לו מנוח לנפשו.

ובמדרש פ' במדבר (במדבר רבה ב ג) איתא "כשעה שנגלה הקב"ה על הר סיני ירדו עמו כ"ב רבבות מלאכים והיו כולם עשויים דגלים דגלים, כיון שהאוי ישראל שהם עשויים דגלים התחילו מתארים לדגלים אמרו הלואי כן אנו נעשים כמותן וכו' אמר הקב"ה מה נתאיתם לעשות דגלים חייכם שאני ממלא משאלותיכם" כך הנהגתם של בעלי הנפש בעת שרואים איזה מעלה ואף אצל המלאכים, אינם נוחנים מרגוע לעצמם ומתארים ושואפים להשיג את אותה המעלה.

ובאמת הדברים ברוהים ופשוטים, חז"ל אומרים "הווי רץ למצוה קלה בכחמורה" (אבות ד ב) מדגישים לנו חז"ל "הווי רץ" שמחובתנו לרץ ולשאוף לכל מצוה ואין לנו להסתפק בהליכה לדבר מצוה כי כל ריצה וריצה לדבר מצוה שכרה רב לאין שיעור, מכיון שברוחניות עסקינן, וברוחניות אין גבול, ולכן כל חוט השערה במצוה יתכן שיזכה עבור זה בעולמות נפרדים ומלאים וכל ריצה ותוספת בריצה הוא עולם הבא.

ויסוד זה אפשר לראות ביתר הרחבה גבי מנין שבט לוי, שנמנו בנפרד מבני ישראל ובמדרש (במדבר רבה ג ז) "לטובתן של בני לוי לא נמנו עם ישראל, שאת מוצא שישאל שיצאו ממצרים לא נכנסו לארץ ואילו נמנו שבט לוי עמם היו בגוריה שכן אמר הקב"ה לכל מספרכם מבן כי וכו' ולמה זכו כיון שהיו צדיקים במדבר ונתנו נפשם על הקב"ה בשעה שעשו ישראל אותה המעשה וכו'". ואף שרק הערב רב חטאו בחטא העגל וכלל ישראל רק לא מיהו בידם, מ"מ כיון ששבט לוי מיהו ביד החוטאים, לכן עדיפה מעלתם ממעלת כל ישראל ונמנו בנפרד כדי שלא יעשו בחטא

Rashi comments that because of God's love for the Jewish people, He counted them frequently: when they left Egypt (Exodus 12:37); after the sin of the Golden Calf, to see how many were left after the sinners died (ibid. 38:26); and now when He rested His Presence among them.

20

Ramban (v. 45) offers three reasons that God wanted them counted:

(a) The miraculous growth of the nation, which had come to Egypt as a family of only seventy people but two hundred and ten years before, showed conclusively that God loved them very much. So, too, did the need to count them after every significant loss of life. Every Jew is important to God.

(b) Each member of the nation had a right to benefit from the personal attention of Moses and Aaron, and the census was a great opportunity for every Jew who came before "the father of the prophets and his brother, the holy one of God" to tell them his name and to be counted as an individual of personal worth. Surely Moses and Aaron would bless them and pray for them, and the half-shekel contribution would bring them atonement.

(c) Since the people were about to go directly into Eretz Yisrael — and would have had they not sinned in the episode of the spies (chapters 13-14) — a census was needed to prepare the military campaign and to know how many people

Majesty of Man - R. Leibowitz

21

Hashem was teaching Moshe and the Children of Israel the value and uniqueness of each and every person. No one can be treated as a mere number, even when he is being counted for a census. Moshe had to meet each member of B'nei Yisrael and show him the honor and respect he deserved, as a human being created in the "image" of Hashem.

הם מדת החסד ואהבה כידוע, הכוללת את מדת התשוקה שהיא הכח החוק ביותר, אשר ממנה נובעות אהבות רעות ותשוקות רעות בצד הטומאה, ותפקידו של יהודי הרוצה לקבל התורה להכניס את מדת התשוקה בקדושה. בהשתוקקות להשי"ת כל הרמב"ם (הל' תשובה פ"י) שאהבת ה' צריכה להיות כחולה חולי אהבה, ובהשתוקקות לתורה כמאה"כ (משלי ה) באהבתה תשגה תמיד.

22

When dealing with a group of people, be it a group of ten or ten thousand, we must be conscious of the fact that the group is comprised of individuals, each one unique and worthy of the entire world existing for his sake (Sanhedrin 37a). Each person deserves the dignity and warmth of our personal attention, and cannot be looked upon as just a number. Every resident of our community, every member of our family, every co-worker at our job should be treated with the same care and sensitivity we ourselves would expect.

Sometimes just stopping to spend a few moments with another person, even if only long enough to share a smile and say "good morning," can do a great deal to raise his spirits and carry him through the rigors of his daily schedule. If we bear in mind the overwhelming love and concern Hashem has for each of His children, we will surely feel a natural desire to emulate His example.

וא"כ הלא דברים קל וחומר, ומה משה ואהרן הנמנה לפניהם הוא זכות חיים בעדו, ק"ו להעובר תמנה לפניו כביכול, להזכות והתעלות הגדולה שמישיג ע"י.

25

הנדרשים אנו מד' הרמב"ן אלו מהותו של "מנין", שהוא ענין "וירם קרן לעמו" (תהלים קמח, יד), דמנין — זה עצמו הוא ה"וירם", ונתנה ה' אלי עליון על כל גויי הארץ — מה שהכלל ישראל הורם והתנשא ונעשה עליון על כל גויי הארץ ה' זה ע"י המנין. שאו את ראש, לשון הרמה, — שהמנין הרים את הכלל ישראל מעל כל גויי הארץ, וזרומנו מכל לשון — זהו מנין, ז"א שמנין הוא בגדר "וקרבנו לפני ה' סיני", קבלת התורה זוהי בחינה של "אהבה רבה אהבתנו"; מנין היא בחינת חיבה יותר גדולה, בחינה של "וירם קרן לעמו" שנמנה כל פרט ופרט בפ"ע; הוא כאילו שהבורא ית' בפגש עם כל פרט ופרט מהכלל ישראל, שע"י המנין נעשה כל אחד ואחד מהכלל ישראל עיקר שלם בפ"ע, ולא רק כלל מכלם יחד, ז"א שהמנין הוא כאילו שע"י התנשק הבורא ית' עם כל אחד ואחד מישראל, ראובן בן שמעון — זוהי התנשקות של הבורא ית' עם ראובן בן שמעון, וכן הלאה, ובמדרש (במדבר פ' ב') איתא בזה"ל: "שעשאם דגלים כמלאכי השרת כדי שיהיו נ"כ ר"ם", פ"י, שכל פרט נעשה גיבור בפ"ע, וכמו במלך בוד' שאינו מקבל לפניו אנשים פרטים, והאיש הפרטי שזוכה לראות פני המלך הוא זכי' והתעלות גדולה בעדו, כן הוא ענין המנין, שהכלל ישראל לא הצטרך לכללי' שכי"א מישראל יכול להקביל פני בוראו, והוא סוד המנין שהוא "וירם קרן לעמו", התעלות הכלל ישראל שיהיו גיבורים כאוי"א בפ"ע, שאין צריכים לציבור שלם, אלא כאוי"א מישראל יכול לקבל פני שכינה, — ובאריכות מבואר מהו בס' יד הקטנה, שכ' שמהותו של הכלל ישראל הוא, שאצלם המו"מ הוא עם כל יחיד ויחיד.

24

ונראה דהקושי למה ה' צריך למנין זהו באמת התירוץ, דהמנין לא ה' לשם מכוון אחר, כ"א לשם מנין, ביאור הדברים, אמרו חז"ל "מרב חיבתו מונה אותם כל שעה", ומורגלים להבין מאמר זה באופן "עם-הארצי", כאילו שהקב"ה מתוך שישראל חביבין בעיניו הוא מונה אותם, כמי שמעותיו חביבות עליו והוא מונה אותן בכל שעה; ולפי"ן המנין אינו ענין שיש לו תכלית בפ"ע, אלא סימן המורה על החביבות של הנמנה אצל המונה, ופשוט הוא אצל כל בר דעת שאין שייך לומר כן אצל הבורא ית'. "ה' זכרנו יברך" (תהלים קטו, יב) — זכירת הקב"ה הרי היא ברכה, דבאמת המנין עצמו הוא בחינה ודרגה וחביבותו של הקב"ה לישראל, ואין לשער ולהעריך המעלה והתעלות שזכה הכלל ישראל ע"י המנין, אין מעלה זו פחותה ערכה מדרגת "וקרבנו לפני ה' סיני", שה"קרבנו לפני ה' סיני" היא מעלה גדולה שזכו לה הכלל ישראל, והיא דרגה בחיבת הבורא ית'. אהבה רבה אהבתנו" הלא זוהי כל קבלת התורה, דכל מה שיוכלים לזכות וזכים רק ע"י חיבה, וה"קרבנו לפני ה' סיני" זה עצמו הוא החיבה, כמ"כ המנין הוא התעלות יותר גדולה שאין ערוך לה, שזכו ישראל מסוד ה"אמת בחרתנו" להיות בדרגת חיבה של "מנין".

בישועתך וגו' א"ל הקב"ה מה נתאיתם להעשות דגלים, הייכם שאני ממלא משאלותיכם, שנא' ימלא ה' כל משאלותיך. מיד הודיע הקב"ה אותך לישראל, ואמר למשה לך ועשה אותם דגלים כמו שנתאור'. וכיזו סתום אצלנו, מהו ענין הדגלים שנתאור לזה ישראל להיות כמלאכי השרת? ולפי הנתבאר הדבר מובן, שענין הדגלים הוא התעלות בעד הכלל ישראל, והוא כמו שאודות מלאכים אין לדבר כאודות חבורה של מלאכים, ששם כל א' וא' ניכר בפ"ע, וזהו ענין הדגלים במלאכי השרת, כמ"כ זכו ישראל לדגלים, היינו להתעלות חכ"י גדולה של חיבור יותר גדול ורם בין הבורא ית' וישראל, ה י י נ ו ש נ ת ה ב ר כ ל פ ר ט ו פ ר ט ש ב י ש ר א ל ע מ

ה ב ו ר א י ת , . והוא ענין הדגלים, והוא ולתתך עליון על כל גוי הארץ, והוא וירם קרן לעמרי, ניכרים כמלאכי השרת.

ואחרי הצעתנו יפקחו עינינו להבין פ"י המשנה באבות פ"ג כפשוטה, והוא ה"י אומר, חביב אדם שנברא בצלם, חיבה יתרה נודעת לו שנברא בצלם, שנא' כי בצלם אל' עשה את האדם, וכל המפרשים תמחו על כפל לשון המשנה. ולפי דברינו מתבאר זה היטב, דמתחלת הבריאה עד הגמר הכל הוא רק חיבור בין הבורא ית' עם הבריאה, התחלת יצירתו של אדם הוא כבר התנשקות בין האדם עם הבורא כביכול, וכלול שם כבר חיבה ואהבה בלי גבול. חיבה יתרה נודעת לו, נודעת לו - זהו חיבה יותר גדולה נשיקה יותר לוהטת; מנין - זהו נודעת לו.

מיוחדת בעולם. ויסוד הדברים היא האמונה שאנו מאמינים שהקב"ה ברא את כל העולם ולא ברא בו דבר לבקלה, אלא לכל דבר בבריאה יש תפקיד ויעוד מיוחד. ואפי' כוכבי השמים לרוב יש לכל כוכב שם ותפקיד מיוחד שלמענו בראו הקב"ה, וכמ"ש עוד (ישעיה מ) המוציא במספר צבאם לכלם בשם יקרא. וכ"ש בני ישראל עם הנבחר יש לכ"א מהם תפקיד מיוחד, ואפילו שנדמה שיש כ"כ הרבה יהודים אנו מאמינים שיש לכל יהודי יעוד וצורך משלו, שבודאי לא בראו הקב"ה בחנם אלא שלחו למלא שליחות מסוימת. וכבר נתנו רבוה"ק ז"ע את הסימנים לדעת מהו התפקיד המיוחד, הדבר בו

היצה"ר מתגבר באופן מיוחד, אות הוא שזה תפקידו בעולמו עבורו ירד לעולם, ולכך מתגבר היצה"ר בענין זה בכל הכח כדי שלא ימלא יעודו בעולמו. וזהו החיבה גדולה שחיבבן הקב"ה שעשאים דגלים, שיכולים לדעת את תפקידם המיוחד עלי אדמות, שזה סוד חיו של יהודי לגלות ולדעת מהי שליחותו בעולם.

לוי יש דגל מיוחד, כך לכל שבטי ישראל יש דגל מיוחד ותפקיד מיוחד, יש שבט שדגלו תורה, שכולו נתון לתורה, ויש שדגלו עבודה, ויש שכולו חסד, ויש שדגלו החזקת תורה, והצד השוה שבהם שלכל אחד יש תפקיד ויעוד מיוחד המהוים את הדגל שלו שלמען זה ירד לעולם, ויחדיו מהוים שלימות. ופרשה זו מלמדת שאין יהודי שאין לו שם מיוחד ושאינו שייך לדגל מיוחד, והקב"ה נתן לכל אחד את התנאים שלו שמהם הוא יכול ללמוד מהו הדגל שאליו הוא משתייך ומה יעודו ותפקידו המיוחד.

ובמיוחד אפשר להשיג ענין זה בש"ק, כמ"ש בזמירות שבת, כל מקדש שביעי כראוי לו כל שומר שבת כדת מחללו וכו' איש על מחנהו ואיש על דגלו. בכל ימות השבוע יהודי מוטרד ומבולבל בלא ישוב הדעת, ואין לו את הבהירות לדעת מחנהו ודגלו, ורק בש"ק, כאשר הוא מקדש שביעי כראוי לו ושומר שבת כדת, יש לו את הישוב הדעת והבהירות להיות איש על מחנהו ואיש על דגלו.

31 Artswall - Store - Chinesh

16. According to the word of HASHEM. It would have been improper for Moses to enter the Levite tents to count the suckling infants. He waited outside, therefore, while the Divine Presence preceded him, and a Heavenly voice proclaimed how many babies were in the tent (Rashi).

ועוד שם במדרש ששאר השבטים מנא משה רע"ה ואילו שבט לוי זכו והקב"ה בעצמו מנה אותם. וראה במדרש שם מעלות נוספות כמנין שבט לוי.

33 ארבעים

ומדבר ענינו כמו דאיתא שם במדרש שששים עצמו כמדבר שהוא מקום הפקר, שלצד השומאה היינו הנהגה מופקרת מבלי גדרים וסייגים לרסן את נפש הבהמי

ועליו להכניס מדה זו בקדושה שישים עצמו הפקר כמדבר, שיפקיר את עצמו לגמרי בקבלת עול מלכות שמים ועול תורה. וזהו ענין אש ומים ומדבר שבהם ניתנה תורה שעל ידי שמכניס ג' כוחות אלו בקדושה וזכה להגיע לקבה"ת.

34 ארבעים

ובמדרש (במדבר רבה ג ב) "אשרי תבחר ותקרב" (תהלים סה ת) "אשרי מי שבחר בו הקב"ה אעפ"י שלא הקריבו ואשרי איש שקרבו אעפ"י שלא בחרו"

ולכן לא היה ראוי לבחירה, אמנם קורבו השי"ת שהרי יתרו אמר כי גדול ד' מכל האלוקים" (שמות יד יא) שהגיע מכה עצמו להכרה בגדלות השי"ת, ומכח זה עזב הכל ויצא למדבר לקראת ישראל, וראה בחז"ל (שמות רבה כו ב) שמשרע"ה לא רצה לצאת לקראת יתרו חותנו ומ"מ אמר לו הקב"ה צא לקראת חותנך כי בא לשם שמים, ואף שמעשיו לא היו עדין ראויים מ"מ מצא בו הקב"ה נקודה אמיתית שעזב כבודו של עולם בגלל נקודה פנימית של הכרת האמת, ומשו"ה קירבו ד'.

הדברים, אלו שבחר אותם הקב"ה הכוונה שהיו ראויים חכאים בזכות מעשיהם שיבחר בהם הקב"ה והיינו אברהם יעקב ומשה שהיו גדולים ונפרדים מכל אנשי העולם ולכן בחר בהם הקב"ה. אמנם יש כאלה שהקב"ה קירבן ולא בחרם, דמחמת מעשיהם לא היו ראויים שהקב"ה יבחר בהם, מכל מקום מצא השי"ת בהם איזה מעלה ונקודה שמכח זה קירב אותם השי"ת אליו, ומפרשים חז"ל "יתרו קרבו אבל לא בחרו", יתרו היה עובד עבודה זרה

B

NEI YISRAEL MARCHED IN FORMATION, each tribe with its own *degel* — flag — as they traveled through the desert. They looked so regal and awesome in this arrangement that, *Rabbeinu Bechaya* (*ibid.*) explains,

An Offer B'nei Yisrael Refused

the nations of the world, greatly impressed by this sight, asked *B'nei Yisrael* to join them, offering them the highest positions and the most royal treatment. *B'nei Yisrael* refused: "How can you give us the same honor Hashem has given us? We will remain with the source of all kindness — Hashem."

Hashem has given us? We will remain with the source of all kindness — Hashem."

40 מִכֵּן הָיָה וְעַתָּה [ג טו]. פִּרְשֵׁי מִשִּׁיבָא מְכַלְל נְפִלִים הוּא נִמְנָה לִיקְרָא שׁוֹמֵר מִשְׁמֵרֶת הַקֹּדֶשׁ אֲרִיִּי בְרִישׁ לְמוֹד הוּא אוֹתוֹ הַשְּׁבֵט לֵהִיֹּת נִמְנָה מִן הַבֶּטֶן. גְּרָאָה דְּבַעֲצָם אִף קֶטֶן הוּא בְּכָל קְבֻלַּת הַתּוֹרָה שִׁיתְחַיִּיב כְּשִׁיגְדֵל, וְלֹכֵן שִׁיֵּד לִמְנוּתוֹ בַּתּוֹךְ כָּל יִשְׂרָאֵל הַגְּדוּלִים, אֲבָל מֵתוֹךְ שֶׁלֹּא יִדְוֶה שִׁיתְקַיִּים וְיִתְגַּדֵּל לְתוֹרָה וְלִקְדוּשָׁה מִצַּד שֶׁלֹּא יִחַנְכוּ אוֹתוֹ כְּרֹאֵי מִצַּד טְרַדַּת הָאֲבוֹת. לֹכֵן לֹא נִמְנָו עַד בֶּן עֶשְׂרִים שָׁכַבֵּר הוּא בֶּן דַּעַת וְרוֹאֵין שֶׁהוּא שׁוֹמֵר תּוֹרָה, אֲבָל שְׁבֵט לוי שֶׁהֵם הֻקְבְּעוּ לֵהִיֹּת שׁוֹמְרֵי מִשְׁמֵרֶת הַקֹּדֶשׁ לְהוֹרוֹת וְלִדּוֹן וְלַעֲבֹד עֲבַחַת הַשִּׁי"ת בְּבִיחָמָ"ק הוּא כְּרֹבָא וְחֻקָּה שִׁיתְגַּדְלוּ לֵהִיֹּת שׁוֹמְרֵי מִשְׁמֵרֶת הַקֹּדֶשׁ, וְלֹכֵן יִכּוֹלִין לִמְנוּתָם תִּיכֵף מִשְׁנוֹלְדֵן, וְכִמוּ שֶׁהִיא יִדְוֶה בְּיוֹכְבֵּד מִצַּד שְׁנוֹלְדָה לְלוֹי [בְּרֹאשִׁית מו כו וְרִשִׁי שִׁם]. וְלֹכֵן אִם הָאֲבוֹת הֵם בְּנֵי תּוֹרָה וְנוֹהָרִים בְּמִצְוֹת ה' וְכָל לֵבָם וְנַפְשָׁם שׁוֹאֲפִים הֵם לֵהִיֹּת שׁוֹמְרֵי תּוֹרָה וּמִצְוֹת שׁוֹה כָּל הַיְיָהֶם, יֵשׁ לָנוּ לֹמֵר גַּם תִּיכֵף שְׁנוֹלְדָה שֶׁהוּא שׁוֹמֵר מִשְׁמֵרֶת הַקֹּדֶשׁ. הוּיָא פִּירוּשׁ הַבְּרָכָה כֵּן יִכְנֵס לְתוֹרָה בְּלִשׁוֹן סִיפּוֹר דְּבָרִים שְׁמוֹכְסָחִין אֲנוּ שְׂכוּ יֵהֵא.

41 Successful Church - R. Wagschal

Parents, however, should not rely entirely on the nursery. They should also teach their children some Jewish practices and elementary Torah knowledge, for example, some basic facts about *Shabbos* and *Yomim Tovim* and the awareness that *Hashem* looks after us.

* These matters can be imparted by the mother in an indirect manner, whilst the child is playing, or whilst she takes him for a walk or prepares him for going to bed. The mother can communicate with the child about some of these matters, even before the child fully understands language.

43 Stern Meshvel

Let us discover the ideas underlying this Midrashic statement. We can say that a person is comprised of three primary constituents. These are the *guf*, the physical component, and the two nonphysical parts — the *seichel*, the intellectual component, and the *nefesh*, the emotional element. Since the Torah penetrates every fiber of our being, its acceptance must infuse each of these primary elements.

"רַחֵב הַזּוֹנָה קִירְבָּה אֶעֱיֵג שְׁלֵא בַחֲרָה", וְהִינּוּ מַעֲשֵׂה רַחֵב הַזּוֹנָה דּוֹמָה לְמַעֲשֵׂי יִתְרוֹ שְׁלִמְרוֹת שֶׁהִיָּתָה רַחֵב זּוֹנָה אַרְבַּעִים שָׁנָה, מִיָּמַי כִּיֹּן שֶׁהִכִּירָה אֶת הָאִמָּה בְּגִדְלוֹת הַשִּׁי"ת, וְהַחֲבִיאָה וְהַצִּילָה אֶת הַמְּרַגְלִים וְעִשְׂתָּה זֹאת תּוֹךְ כְּרִי מִסִּירוֹת נַפֶּשׁ, זָכַתָּה שְׁקִירְבָּה ד' עַד שְׁנִישְׂאָת לִיהוֹשֻׁעַ וְיִצְאוּ מִמֶּנָּה שְׁמוֹנֶה נְבִיאִים וְאִף חוֹלְדָה הַנְּבִיאָה בִּינֵיהֶם (מְגִילָה יד:). מְגִלִים לָנוּ חוֹזֵיל שִׁיתְכֹּן שְׁעִבּוֹר מַעֲשֵׂה אַחֵר שֶׁל הַכֹּרֵה פְּנִימִית וְנִכְתָּה יִזְכֵּה לְדַבְרִים רַבִּים וְעִצּוּמִים, יִסּוּדוֹת אֱלוֹ חַיִּיבִים לֵהִיֹּת מְקוֹר לְעִידוּד לְמַרִי נַפֶּשׁ הַבּוֹדְקִים מַעֲשִׂיהֶם וְרוֹאִים שֶׁאֵין בָּהֶם כָּל שְׁלִימוֹת, זֹו צְרִיכָה לֵהִיֹּת הַדֶּרֶךְ לְהַתְּעוֹדֵד וְלְהַתְּחַזֵּק, כְּרֹאוֹתָם שִׁיתְכֹּן שְׁבַעַת שִׁירְכּוּשׁ לְעִצְמוֹ נְקוּדָה אִמִּיתִית שֶׁל מִסִּירוֹת הַנַּפֶּשׁ, יִזְכֵּה שִׁיקְרָבוּ הַקְּבִ"ה אֶעֱיֵג שְׁבֵאִמָּת מְכַחִינָת מַעֲשִׂיו עֲדִיין אֵינוֹ רְאוּי לְפָנֵי הַקְּבִ"ה.

39 (מ"ח) ב"ה (הש"ס) - ר"ה ש"א

מקום קשה איך אפשר להכריז על תינוק המוטל בעריסה שיגדל להיות משומרי משמרת הקדש? ומוכח שבשבט לוי היה רוב וחוקה שיתגדלו להיות אנשים צדיקים וישרים ראויים לשמור מקום המשכן. ויש לעיין מה היה סוד חינוכם ועוז מבטחם בצדקת בנם?

שמכל מקום אם יגיע העת שיוכרח לבחור בן אהבת בנו ואהבת בוראו שמבלי ספק יעדיף אהבת המקום, הרי זה משאיר רושם חזק ועמוק בלב הבן, ומבין הבן איך שמרכזו חיי אביו הוא עבודתו ית', ובכדי לשמור משמרת הקדש מוכן הוא למסור את כל הון ביתו באהבה להקב"ה. וברבות הימים גרעין זה של אהבת הבורא מתלבלב בלב הילד מבית הלוי עד שגם הוא שם למטרת חיינו להיות נמנה בין שומרי משמרת הקדש.

42 פירוש רמב"ם - ח"א - ח"א

הבנים הגדולים והקטנים, זה מדבר וזה משיב. אנשים מדברים ביניהם. כאן התינוק מבחין שמדברים עם מישהו, ואינו רואה עם מי מדברים, הוא רואה שמדברים בכובד ראש, עוצמים את העיניים ומתרכזים, ולא שומעים שום דבר אחר באותו זמן. מדברים עם מישהו חשוב מאוד, אף על פי שאין רואים אותו. כאן מתרגל הילד לאמונה. הילד מתרגל, באופן תת-הכרתי, שאפשר לדבר אל מישהו שאין רואים אותו. זה יסוד באמונה, והילד סופג אותו — אם הוא אכן רואה את הברכה בצורתה הנכונה. * צריך לברך ברכה בקול רם, במתינות ובכוונה. כך צריך לעשות האדם מצד עצמו, וכך צריך לעשות מצד חינוך הילדים. הדבר הזה שותל אמונה בילד. על אף שאין מסבירים לו דבר, שהרי מדובר בתינוק שאיננו יודע לדבר.

The wilderness is, as its name suggests, far from human habitation, a place where a person lives alone with no contact with civilization. This corresponds to the intellect, for several reasons. The brain, the seat of the intellect, reposes in the head, which is separate from the rest of the body. This suggests that in reality the intellect lives in its own world, divorced from the body. And, of course, every person's intellectual makeup is different from that of every other. This means that in an objective sense, he is alone with his thoughts, as no one in the world thinks in quite the same way as he.

45 Fire always symbolizes the ability of man to fill himself with enthusiasm and encourage himself to act. Shlomo HaMelech exclaims:

...for love is as strong as death, jealousy as strong as the grave; its coals are coals of fire of a great flame.

(Shir HaShirim 8:6)

Thus the fire of the soul has the force to fuel the emotions. It is clear, then, that when Chazal say that the Torah was given with fire, this means that it was able to stimulate the emotional capacity of man.

47

This idea can be used to explain the following gemara:

Rabbi Akiva says, "The Torah was given in its entirety at Sinai, repeated at the Tent of Meeting [the Mishkan], and again repeated at the plains of Mo'av."

(Chagigah 6b)

48

The original acceptance of the Torah at Mount Sinai was primarily an intellectual one, as symbolized by Sinai's location in the desert. The Mishkan was a place where a Jew could bring an offering and repent of his transgressions. If he had endangered his holy soul with his sin, the animal's soul would be accepted instead of his. The repetition of the Torah at the Mishkan thus represents a soul-felt, emotional acceptance of the law. This is symbolized by the fire which came down from heaven, consuming the offering.

49 The Hebrew word for "plains" is *arvos*, which can also mean "mutual responsibility," that is, ignoring the selfish needs of one's body and harnessing them to the demands of the Torah. Thus the final repetition which took place at the plains of Mo'av, by the waters of the Jordan, corresponds to a physical acceptance of the Torah.

We see, then, that the Torah was well designed to pervade every element of man, his substance, emotions, and intellect, and thereby perfect the world, returning it to its original flawless state, as existed before the sin of Adam and Chavah.

46

Finally, water represents the physical element of man. In the thought system of the Maharal, every object is described in terms of *chomer*, the raw substance, and *tzurah*, the form which the material takes to make it useful. For example, wood is *chomer*, but chair or bookcase is its *tzurah*. The most striking example of pure, unchanneled *chomer* is water, which takes the shape of whatever container it fills. It thus has absolutely no *tzurah* of its own. The human body without the soul's guidance is merely undeveloped *chomer* and thus is perfectly represented by water.

49

Alas, man's evil inclination at each of these three stages introduced a corresponding sin. At Sinai, the people indulged in the idolatry of the golden calf, a primarily intellectual sin, incorrectly attributing power to a being other than God. At the Mishkan, their sin was that of the spies who succeeded in making the people despise Eretz Yisrael and fear their future encounters with its indigenous nations. This was not a thought-out reaction, rather one of crude emotion. At the plains of Mo'av, the people committed immoral acts with the women of Mo'av, thus sinning with their bodies.

It is interesting for us to note that since these sins occurred at such crucial moments — when the Torah was still new to the people and the nascent nation was highly impressionable — that traces of

50

them remained and still remain with us in our collective heritage.

Regarding the golden calf, we are told:

...and on the day of remembrance [of sin], I will remember this sin of theirs.

(Shemos 32:34)

Concerning the sin of the *meraglim*, we learn that

He lifted up His hand against them, swearing to overthrow them in the wilderness: to cast out their seed also among the nations and to scatter them in the lands.

(TeHillim 106:26-27)

And since Yisrael cried for no reason at the report of the spies, that day (Tishah B'Av) was fixed as a day of weeping for future generations.¹

The sin at the plains of Mo'av is described as follows:

Is the sin of Pe'or [the idolatry of Mo'av] too little for us, from which we have not been cleansed until this day?

(Yehoshua 22:17)

ש"ס פ"א נ"א

בשבת שלפני שבועות לריבין להבין לקבלת התורה כי השנה ביתן קודם התורה שיהא חכמה לקבלת התורה וכן כח"ו וישנה העם ביום השביעי וששם נקטו להר סיני ויש חומרים בשנה עלמו ויהא ביום ראשון אחר השנה חבל בשנת השנה בלו אל הר סיני ויהא שם כח"ס אחר בלב אחר זה ונכח השנה שבעשין ג"י אחרות אחר ויהא עלמו צה"י המדבר שהתורה ניתנה בני דברים אלו צה"י צמדנה ומדבר הוא הציבור לבעל הכל לשנה כמדבר רק לשמוע דבר ה' ויש בכל א"ש ישראל קלם מהו בכל שנה שבועות מכל הנוגחות לבן הוא הכנה אל התורה וכן א"תא בסדר המעלות ובאן לנו את השנה וקרבנו לפני הר סיני ובעין שפחצו ח"ל סלריך לעבור השנה על הילך קודם שנקבס לצרים ויהא כוון ק בכלל ביתן השנה קודם שנקבסו צה"י התורה צה"י סיני